PATVIRTINTA
Alytaus „Volungės“ progimnazijos
direktoriaus 2025-10-13
įsakymu Nr. V-132-(1.2.)

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus „Volungės“ progimnazijos ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis 2025-2026 ir 2026-2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų ugdymo planų 11 priedu „Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo tvarkos aprašas“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-559.

2. Siekiant Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose, patvirtintose Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, (toliau – Bendrosios programos) nustatytų tikslų, mokinių mokymosi procesas turi būti organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamas muziejuje, galerijoje, teatre, parke, gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos mokslų ir kūrybiškumo (angl. Science, Technology, Engineering, Art (creative activities), Mathematics) (toliau – STEAM) atviros prieigos centre ar kitose mokymuisi tinkamose aplinkose.

3. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje organizuojamas, kai dalyko ar kelių dalykų bendrojoje programoje numatytiems tikslams pasiekti būtina užtikrinti sąlygas, kurios padėtų mokiniams geriau įsisavinti mokymosi turinį, įgyti praktinės patirties ir išbandyti įvarius mokymosi kontekstus. Siekiant užtikrinti ugdymo ne mokyklos aplinkoje veiksmingumą, mokiniams organizuojamos aktyvios ugdomosios ir pažintinės veiklos ir vertinama mokymosi pažanga.

II SKYRIUS
UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

4. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo formos:

4.1. ne mokykloje organizuojama tiesiogiai su dalyko bendrosios programos įgyvendinimu susijusi ugdomoji veikla. Tokios veiklos gali būti vykdomos muziejuose, STEAM atviros prieigos centruose, parkuose, sporto aikštynuose, baseinuose ar kitose erdvėse;

4.2. papildoma pažintinė veikla ar išvyka, padedanti siekti bendrojoje programoje numatytų tikslų, organizuojama šiais būdais:

4.2.1. ekskursija – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas; gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietoves;

4.2.2. turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;

4.2.3. sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

4.2.4. vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

4.2.5. žygis – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

4.2.6. varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

4.2.7. kitos mokyklos vykdomos pažintinės veiklos formos.

5. Ugdomosios ir pažintinės veiklos, organizuojamos ne mokyklos aplinkoje, trukmė gali būti:

5.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);

5.2. visos dienos (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);

5.3. ilgesnė nei vienos dienos (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).

6. Ugdomosios ir pažintinės veiklos ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamos:

6.1. artimoje aplinkoje, netoli mokyklos esančiose organizacijose, viešose erdvėse ir kituose objektuose;

6.2. kitame mieste ar kitoje savivaldybėje (šalies viduje);

6.3. kitoje šalyje.

III SKYRIUS
UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

7. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje poreikį numato mokytojai, atsižvelgdami į dalyko bendrojoje programoje numatytus tikslus. Poreikis organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje ir tam reikalingi resursai derinami su mokyklos vadovu ar jo įgaliotu asmeniu. Planuojant organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje rekomenduojama atsižvelgti į šiuos veiksnius:

7.1. tikslingumo. Numatyti, kaip suplanuotos veiklos padės siekti dalyko bendrojoje programoje numatytų tikslų, kokios užduotys bus skiriamos mokiniams ir kaip bus vertinama jų pažanga;

7.2. mokinių saugumo. Numatyti priemones mokinių saugumui esant ne mokyklos aplinkoje užtikrinti;

7.3. įtraukumo. Siūlant veiklas atsižvelgti į mokinių mokymosi poreikių įvairovę ir sudaryti sąlygas visiems mokiniams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius mokinių įsitraukimo į veiklas būdus;

7.4. ekonomiškumo. Įvertinti, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalauti ši veikla ir ar mokykla gali juos skirti;

7.5. rizikų tikimybės. Apsvarstyti galimas rizikas ir numatyti jų įveikos būdus.

8. Siekiant, kad ugdymas ne mokyklos aplinkoje sukurtų prielaidas mokiniams patirti gilesnę mokymosi patirtį, rekomenduojama:

8.1. numatyti konkrečius uždavinius, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;

8.2. įtraukti mokinius į pasiruošimo procesą ir padėti mokiniams suprasti planuojamos ne mokyklos aplinkoje veiklos kontekstą;

8.3. jeigu ugdymo proceso metu į mokymosi vietą vykstama specialiu transportu, važiavimo laiką iš dalies panaudoti mokymuisi;

8.4. ugdymo procese organizuoti aktyvias mokymosi veiklas, pritaikytas kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti mokantis klasėje;

8.5. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukti interaktyvias mokymosi priemones;

8.6. ugdymo veiklas organizuoti pagal iš anksto sudarytą planą.

IV SKYRIUS
SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

9. Organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkose ir siekiant užtikrinti besimokančiųjų saugumą, yra skiriami atsakingi ir lydintys asmenys. Lydintys asmenys gali būti

mokyklos pedagoginiai darbuotojai, mokinių tėvai ar praktiką atliekantys studentai (tačiau lydintys asmenys negali būti pagal bendrojo ugdymo programą besimokantys mokiniai), kurių funkcijas apibrėžia mokyklos vadovas. Planuojant trumpalaikes ir visos dienos ugdomąsias ar pažintines veiklas šalies viduje, lydinčių asmenų skaičius skiriamas laikantis toliau nurodytų rekomendacijų. Jei ugdomosiose veiklose dalyvauja daugiau mokinių, proporcingai didinamas lydinčių asmenų skaičius. Jeigu dalyvauja:

9.1. mažiau nei 24 mokiniai, besimokantys pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programą, skiriamas atsakingas asmuo ir vienas lydintis asmuo;

9.2. mažiau nei 30 mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo I dalies programą, skiriamas atsakingas asmuo ir vienas lydintis asmuo;

9.3. įvertinęs mokinių brandą, ugdomųjų veiklų sudėtingumą, vietą ar viršijus 30 mokinių skaičių ir kitas aplinkybes, mokyklos vadovas gali skirti ir daugiau lydinčių asmenų.

10. Planuojant ilgesnės nei vienos dienos ugdomąsias ir pažintines veiklas šalies viduje ir užsienyje:

10.1. mokiniams besimokantiems pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies programą skiriamas atsakingas asmuo ir du lydintys asmenys. Jei vyksta daugiau mokinių, nei nurodyta Aprašo 9.1 ir 9.2 papunkčiuose, proporcingai didinamas šiuose papunkčiuose nurodytas lydinčių asmenų skaičius.

11. Planuojant trumpalaikes ugdomąsias veiklas artimojoje aplinkoje, mokiniams besimokantiems pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies programas mokyklos vadovas, įvertinęs aplinkybes, gali skirti tik atsakingą asmenį be lydinčio asmens, jei dalyvaujančių mokinių skaičius neviršija 24 pradiniame ir 30 pagrindiniame ugdyme.

12. 1–2 klasių mokiniams organizuojamos ne ilgesnės nei vienos ugdymo dienos trukmės išvykos.

13. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkoje, nustatoma, kad:

13.1. mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo:

13.1.1. skiria ir tvirtina asmenį, atsakingą už ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimą;

13.1.2. vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą / neteikia pritarimo planuojamai veiklai;

13.1.3. skiria lydinčiuosius asmenis;

13.2. atsakingas asmuo:

13.2.1. parengia ugdomųjų ar pažintinių veiklų programą / planą ir numato parengiamuosius darbus;

13.2.2. ne vėliau kaip prieš 2 dienas iki edukacinės veiklos kuruojančiam progimnazijos direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikia:

13.2.2.1. ugdymo ne mokyklos aplinkoje programą (1 priedas);

13.2.2.2. mokinių sąrašą pagal parengtą formą (2 priedas);

13.2.2.3. raštiškus tėvų/globėjų sutikimus, jei ugdomoji veikla vyksta ne Alytaus mieste (3 priedas);

13.2.2.4. saugaus elgesio instruktažo registraciją elektroniniame dienyne išimtame „Saugaus elgesio ir kt. instruktažai“ lape ar mokytojo parengtame instruktažo lape;

13.2.2.5. jei vykstama į ne ilgesnes nei 4 valandų trukmės išvykas Alytaus mieste – išvyka derinama su kuruojančiu direktoriaus pavaduotoju ugdymui, direktoriaus išvykos įsakymas nerengiamas;

13.2.2.6. jei išvyka vyksta už Alytaus miesto ribų arba trunka ilgiau nei 4 valandas – direktoriaus pavadutojas ugdymui gavęs iš atsakingo asmens ugdymo ne mokyklos aplinkoje programą ir mokinių sąrašą renia išvykos įsakymą;

13.2.3. numato galimas rizikas ir pasirengimą joms valdyti; jei planuojama vykti į užsienio šalį, susipažįsta su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rekomendacijomis dėl vykimo į pasirinktą šalį;

13.2.4. priima vadybinius sprendimus, reikalingus ugdymui ne mokyklos aplinkoje įgyvendinti;

13.2.5. pristato suplanuotų veiklų planą mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams);

13.2.6. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi;

13.2.7. pats dalyvauja išvykoje ir užtikrina numatytų veiklų įgyvendinimą;

13.2.8. jei planuojama vykti į užsienio šalį, pateikia detalią informaciją nepilnamečių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl nakvynės vietos, nurodo telefono numerį, kuriuo gali susisiekti, bei kitą, jo nuožiūra, svarbią informaciją;

13.2.9. kai planuojama vykti į užsienio šalį, susipažįsta su būtina mokinių saugumui užtikrinti informacija;

13.2.10. jei reikalinga, organizuoja vizos gavimo procedūras;

13.2.11. atsakingam asmeniui netaikomas reikalavimas turėti gido profesinę kvalifikaciją.

13.3. nepilnamečių mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:

13.3.1. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose ne Alytaus mieste pateikimą atsakingam asmeniui. Mokiniams, nedalyvaujantiems organizuojamoje veikloje, vyksta ugdymo procesas mokyklos nustatyta ugdymo organizavimo forma;

13.3.2. su veiklų įgyvendinimu susijusių išlaidų apmokėjimą;

13.3.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimą lydintiems asmenims.

13.4. mokiniai atsakingi:

13.4.1. už dalyvavimą organizuojamoje veikloje. Atsisakyti dalyvauti gali tik dėl pagrįstų priežasčių;

13.4.2. už aptartų elgesio taisyklių laikymąsi: nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai elgtis lankant numatytus objektus ir kt.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Ugdymui ne mokyklos aplinkoje organizuoti naudojamos pažintinei veiklai skiriamos lėšos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 „Dėl Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.

15. Mokinio mokymosi laikas dalyvaujant ugdomojoje ar pažintinėje veikloje, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę).

16. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje mokyklos vadovo įsakymu gali būti organizuojamas laisvomis nuo ugdymo dienomis ar pasibaigus dienos ugdymo procesui ir yra įskaitomas į ugdymui skirtą laiką.

_____

Alytaus „Volungės“ progimnazijos
Ugdymo ne mokyklos aplinkoje
tvarkos
1 priedas

SUDERINTA

_____
(parašas)

_____
(vardas, pavardė)
direktoriaus pavaduotojas
ugdymui

_____
(data)

ALYTAUS „VOLUNGĖS“ PROGIMNAZIJA

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PROGRAMA

Programos pavadinimas (maršrutas)	
Atsakingas asmuo	
Data	
Programos trukmė (išvykimo ir grįžimo laikas)	
Dalyviai, jų skaičius, amžius	
Tikslas(-ai)	
Turinys (veiklos aprašas, dermė su bendrosiomis programomis, ugdomos kompetencijos)	
Kita (prireikus programoje gali būti nurodyti siektini rezultatai, vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimas).	

Alytaus „Volungės“ progimnazijos
ugdymo ne mokyklos aplinkoje
tvarkos
2 priedas

ALYATUS „VOLUNGĖS“ PROGIMNAZIJA
UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE MOKINIŲ SĄRAŠAS, KURIE SUSIPAŽINO SU SAUGAUS ELGESIO INSTRUKTAŽU

Maršrutas .....
Data .....

Eil. Nr.	Mokinio vardas, pavardė	Klasė
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		

Atsakingas asmuo .....
(vardas, pavardė, parašas)

Alytaus „Volungės“ progimnazijos
Ugdymo ne mokyklos aplinkoje
tvarkos
3 priedas

Alytaus „Volungės“ progimnazijos
direktoriui

S U T I K I M A S

20____ m. _____ d.
Alytus

Sutinku, kad mano sūnus / dukra / globotinis

.....
(vardas, pavardė)

20__ m. _____ d. vyktų į ekskursiją (žygį, varžybas, sąskrydį, išvyką, stovyklą ir kt.)

.....
...
(nurodyti vietą)

Susipažinau su kelionės tikslais, specifika, maršrutu, trukme. Savo sūnų / dukrą / globotinį supažindinau su saugumo taisyklėmis.

....
(tėvų, globėjų vardas, pavardė) (parašas)